

Бурова Т. А.

*доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри,
Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського, Україна;
e-mail: burovaTatiana2018@gmail.com; ORCID ID: 0000-0001-5282-2426*

Ужва А. М.

*кандидат економічних наук, доцент,
Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського, Україна;
e-mail: allauzhva2018@gmail.com; ORCID ID: 0000-0001-5239-5516*

Гнатенко Є. П.

*кандидат економічних наук, доцент,
Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського, Україна;
e-mail: Gnatenko2018Evgenia@gmail.com; ORCID ID: 0000-0002-8240-9963*

Соболева І. В.

*викладач,
Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського, Україна;
e-mail: irinasoboleva052018@gmail.com; ORCID ID: 0000-0003-2996-3807*

ОБЛІКОВО-КОНТРОЛЬНІ ОСНОВИ ЗВІТНОСТІ В КОНТЕКСТІ РЕФОРМУВАННЯ

Анотація. Зазначено, що розробка дієвої методики контролю звітності підприємства, що включає повний обсяг інформаційних джерел, об'єктів і оптимальних етапів перевірки, розробку моделей робочих документів аудитора, є запорукою підтвердження показників фінансової, податкової та інших видів звітності.

Для підвищення ефективності управління підприємством запропоновано шляхи вдосконалення повної і своєчасної облікової інформації про його діяльність та вирішення таких питань: поєднання централізованого і децентралізованого підходів в організації облікового апарату; взаємозв'язок між фінансовим, управлінським і податковим видами обліку на основі принципів оперативності, наступності, інформаційності, багаторазового використання типових форм первинних і зведених документів для ухвалення управлінських рішень, складання звітності; делегування повноважень і відповідальності щодо організації обліку і контролю керівникам структурних підрозділів, головним спеціалістам; взаємозв'язок функцій обліку з центрами ухвалення управлінських рішень, наприклад, планування, контролю, аналізу, проведення моніторингу і діагностики ефективності діяльності підприємства.

При проведенні моніторингу і діагностики діяльності підприємства пропонуємо застосувати комплекс показників ефективності і результативності всіх стадій кругообігу засобів і джерел шляхом безперервного спостереження, які своєчасно виявляють негативні тенденції в розвитку підприємства. У цих умовах актуального значення набуває проведення незалежного аудиторського контролю.

Підґрунтям для проведення експрес-аудиту фінансової звітності є використання сучасних методів і прийомів згідно з організаційно-технологічними характеристиками об'єкта дослідження, перевірки матеріалів інвентаризації активів, капіталу і зобов'язань, підготовчої роботи до складання звітності, дебіторсько-кредиторської заборгованості, особливо нарахування своєчасної сплати податків до бюджету, контроль оцінки показників звітності: активів, капіталу і зобов'язань, аудит правил складання звітності, камеральна перевірка відповідності реквізитів усіх форм звітності, проведення оперативного аналізу в динаміці показників фінансового стану підприємств, установ.

Ключові слова: облік, контроль, методи, прийоми, фінансова і податкова звітність, облікова політика, управління підприємством.

Формул: 2; рис.: 1; табл.: 0; бібл.: 10.

Burova T. A.

*Doctor of Economics, Professor, Head of the Department,
V. O. Sukhomlynskyi Mykolaiv National University, Ukraine;
e-mail: burovaTatiana2018@gmail.com; ORCID ID: 0000-0001-5282-2426*

Uzhva A. M.

*Ph. D. in Economics, Associate Professor,
V. O. Sukhomlynskyi Mykolaiv National University, Ukraine;
e-mail: allauzhva2018@gmail.com; ORCID ID: 0000-0001-5239-5516*

Gnatenko Ye. P.

*Ph. D. in Economics, Associate Professor,
V. O. Sukhomlynskyi Mykolaiv National University, Ukraine;
e-mail: Gnatenko2018Evgenia@gmail.com; ORCID ID: 0000-0002-8240-9963*

Soboleva I. V.

*Lecturer,
V. O. Sukhomlynskyi Mykolaiv National University, Ukraine;
e-mail: irinasoboleva052018@gmail.com; ORCID ID: 0000-0003-2996-3807*

ACCOUNTING FRAMEWORK FOR REPORTING IN THE CONTEXT OF REFORM

Abstract. The article noted that the development of an effective methodology for monitoring the reporting enterprise, which includes the full amount of information sources, objects and optimal stages of verification, the development of models of working documents of the auditor is a guarantee of confirmation of indicators of financial, tax and other types of reporting.

To improve the efficiency of enterprise management, the authors suggest ways to improve the complete and timely accounting information about its activities and address the following issues: a combination of centralized and decentralized approaches in the organization of accounting apparatus; the relationship between financial, managerial and tax accounting types on the basis of the principles of efficiency, continuity, information, reusable use of standard forms of primary and consolidated documents for the adoption of management decisions, compilation of accounts; delegation of authority and responsibility regarding the organization of accounting and control to heads of structural units, chief specialists; Interconnection of accounting functions with decision-making centers, for example, planning, monitoring, analysis, monitoring and diagnostics of the enterprise's performance.

In modern conditions of enterprise development it is expedient to obtain complete accounting and control information by improving the parts of the order on the accounting policy (organization of tax accounting: introduction of special accounts, accounting registers, types of assessments, computer support, monitoring and diagnostics of the enterprise, etc.). When conducting the monitoring and diagnostics of the enterprise it is proposed to apply a set of indicators of efficiency and effectiveness of all stages of the circulation of means and sources, through continuous monitoring, which in a timely fashion reveal the negative trends in the development of the enterprise.

The basis for the rapid audit of financial reporting is the use of modern methods and techniques in accordance with the organizational and technological characteristics of the research object, verification of materials inventory assets, capital and liabilities, preparatory work for reporting, accounts receivable, especially accrual of timely payment taxes to the budget, control over the evaluation of reporting indicators: assets, capital and liabilities, audit of reporting rules, office check of compliance all forms of deposits statements of operational analysis of the dynamics of financial ratio and institutions.

Keywords: accounting, control, methods, receptions, financial and tax reporting, accounting policy, enterprise management.

JEL Classification M41

Formulas: 2; fig: 1; tabl.: 0; bibl.: 10.

Бурова Т. А.

доктор экономических наук, профессор, заведующая кафедрой,
Николаевский национальный университет имени В. А. Сухомлинского, Украина;
e-mail: burovaTatiana2018@gmail.com; ORCID ID: 0000-0001-5282-2426

Ужва А. Н.

кандидат экономических наук, доцент,
Николаевский национальный университет имени В. А. Сухомлинского, Украина;
e-mail: allauzhva2018@gmail.com; ORCID ID: 0000-0001-5239-5516

Гнатенко Е. П.

кандидат экономических наук, доцент,
Николаевский национальный университет имени В. А. Сухомлинского, Украина;
e-mail: Gnatenko2018Evgenia@gmail.com; ORCID ID: 0000-0002-8240-9963

Соболева И. В.

преподаватель,
Николаевский национальный университет имени В. А. Сухомлинского, Украина;
e-mail: irinasoboleva052018@gmail.com; ORCID ID: 0000-0003-2996-3807

УЧЕТНО-КОНТРОЛЬНЫЕ ОСНОВЫ ОТЧЕТНОСТИ В КОНТЕКСТЕ РЕФОРМИРОВАНИЯ

Аннотация. Рассмотрены информационно-контрольные основы отчетности. В условиях оперативного управления предприятием целью исследования является разработка теоретико-методологических аспектов проведения учета и контроля финансовой и налоговой отчетности, ориентированных на решение стратегических, тактических задач развития субъектов хозяйствования. Основанием для информационных основ отчетности является использование современных методов и приемов по организационно-технологическим характеристикам объекта исследования, подготовительной работы к составлению отчетности, дебиторско-кредиторской задолженности, особенно начисления и своевременная уплата налогов в бюджета, контроль оценки показателей отчетности: активов, капитала и обязательств, аудит правил составления отчетности, камеральная проверка соответствия реквизитов всех форм отчетности, проведения оперативного анализа в динамике показателей финансового состояния предприятий, учреждений.

Ключевые слова: учет, контроль, методы, приемы, финансовая и налоговая отчетность, учетная политика, управление предприятием.

Формул: 2; рис.: 1; табл.: 0; библи.: 10.

Вступ. Стратегія ефективного розвитку підприємства в ринкових умовах підвищення рівня його конкурентоспроможності та євроінтеграція України передбачає застосування сучасних підходів до оцінки макро- і мікроекономічних показників згідно з достовірними обліково-контрольними основами фінансової та податкової звітності.

Досвід вітчизняних і зарубіжних підприємств доводить, що важливою складовою ефективною системи управління є застосування обліково-контрольної інформації [1—4]. Отже, розробка дієвої методики контролю звітності підприємства, що включає повний обсяг інформаційних джерел, об'єктів і оптимальних етапів перевірки, розробка моделей робочих документів аудитора, є запорукою підтвердження показників фінансової, податкової та інших видів звітності.

Аналіз досліджень та постановка завдання. Значний внесок у розробку проблем формування інформаційних основ звітності на основі облікової політики і аудиту в управлінні діяльністю підприємств внесли вітчизняні та закордонні вчені-економісти: Н. В. Алексеєнко, І. І. Бєлий, Ф. Ф. Бутинець, Б. І. Валуєв, З. В. Гуцайлук, С. Ф. Голов, А. Г. Загородній, М. М. Коцупатрий, Ю. А. Кузьмінський, А. А. Мазаракі, О. І. Малишкін, Я. В. Соколов, В. В. Сопко, Н. М. Ткаченко, О. А. Петрик, В. О. Шевчук та інші.

Однак, не зменшуючи цінності одержаних результатів науковців при вивченні теоретичних аспектів формування звітності, доцільні розробки окремих основ облікової політики, гармонізації теорії і практики обліку, податкових платежів в інформаційних

системах підприємств, установ, розробки методики оперативного аудиту звітності як підґрунтя для ухвалення фінансово-економічних рішень.

Метою дослідження є розробка теоретико-методологічних аспектів формування облікової політики для проведення експрес-аудиту звітності орієнтованих на вирішення стратегічних, тактичних завдань розвитку підприємства.

Результати дослідження. При аналізі розробки облікової політики сучасного підприємства з точки зору інтересів системи управління, на наш погляд, доцільне вирішення таких питань:

— поєднання централізованого і децентралізованого підходів в організації облікового апарату;

— взаємозв'язок між фінансовим, управлінським і податковим видами обліку, опираючись на принципах оперативності, послідовності, інформаційності, багаторазового використання типових форм первинних і зведених документів для прийняття управлінських рішень, складання звітності;

— делегування повноважень і відповідальності за організацію обліку і контролю керівникам структурних підрозділів, головним спеціалістам;

— взаємозв'язок функцій обліку з центрами прийняття управлінських рішень, наприклад, планування, контролю, аналізу, проведення моніторингу і діагностики ефективності діяльності підприємства.

При розробленні наказу про облікову політику пропонуємо включати такі розділи з елементами удосконалення, крім загальноприйнятих:

1. Організація податкового обліку, в якому описати: а) систему оподаткування, види податків, які нараховує і сплачує підприємство; б) спеціальні рахунки і субрахунки для кожного виду платежів і зборів (рах. 64, 70—75, 90—94 та інші). Наприклад, облік розрахунків за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, виходячи з практики їх нарахування та каналам сплати, на наш погляд, доцільно обліковувати на субрахунку 645 замість рахунку 65 «Розрахунки за страхуванням». Це буде відповідати призначенню, структурі даних зборів, а також дозволить спростити організацію фінансового і податкового обліку даних платежів; в) облікові реєстри для складання управлінської і податкової звітності.

Одним з проблемних питань організації і фінансового, і податкового обліків є удосконалення форми облікового реєстру по нарахуванню амортизації основних засобів. Так як типові форми розрахунків (ОЗ № 14—16) не відповідають діючим методам нарахування зносу основних засобів згідно П(с)БО 7 і ПКУ [5; 6]: прямолінійному, зменшення залишкової вартості, прискореному зменшенню залишкової вартості, кумулятивному, виробничому (тільки в бухгалтерському обліку), ми пропонуємо скласти Відомість нарахування амортизації основних засобів, яку необхідно затвердити Наказом про облікову політику підприємства. Цей реєстр буде призначений для щомісячного нарахування зносу необоротних активів у розрізі прийнятих на підприємстві методів і також використовуватися для заповнення спеціальних показників у додатку до Декларації з податку на прибуток.

Проведене дослідження нормативних документів України з податків і систем оподаткування показує, що єдиним податком, до якого розроблено всі первинні документи (податкові накладні, розрахунки коригування податку), облікові реєстри (реєстри отриманих і виданих податкових накладних, єдиний електронний реєстр), звітність, є податок на додану вартість (ПДВ). Практика організації податкового обліку показує, що зміст облікових реєстрів має залежати від системи оподаткування підприємства. Так, облік податкових платежів в умовах оподаткування підприємства за спрощеною системою має значно менше відмінностей від фінансового обліку, ніж облік при загальній.

Момент виникнення доходів, витрат, податкового кредиту і зобов'язань з ПДВ на підприємстві коротко описати згідно з чинним податковим законодавством.

Оцінка запасів — описання методів списання запасів, що використовуються на підприємстві (середньозваженої собівартості, ідентифікованої собівартості, нормативних витрат, ціни пролажу, ФІФО) згідно з П(с)БО 9 «Запаси». При цьому, на наш погляд, необхідно повністю гармонізувати організацію фінансового і податкового обліку по вибуттю

матеріалів, сировини, шляхом використання одних й тих же методів, і які доцільно звузити до мінімуму. Це дозволить також скоротити витрати по веденню бухгалтерського обліку.

Амортизаційні нарахування необоротних активів — також доцільно як і при оцінці запасів використовувати одні і ті ж методи в податковому і фінансовому обліку, що значно скоротить людино-години роботи бухгалтерського апарату підприємства.

Облік податкових різниць — описати згідно діючих нормативних документів з конкретизацією в робочому плані рахунків підприємства спеціальних субрахунків, розробити методичні рекомендації з обліку цих різниць відповідно до технологічних особливостей підприємства.

Методика визнання безнадійної дебіторської і кредиторської заборгованостей — описати порядок списання безнадійної заборгованості з використанням бухгалтерських рахунків (36, 63, 68, 64) та корегування податкових доходів, витрат і податкового кредиту з ПДВ. Зміст і структура облікової політики підприємства в розділі «Організація обліку податкових платежів» повинна в основному відповідати законодавчим і нормативним актам та висвітлювати ті моменти, які відсутні в ПКУ [5].

2. Графік документообігу документів — описати рух кожного первинного і зведеного документу, облікового реєстра до складання фінансової та податкової звітності. Проведене дослідження свідчить, що складанню податкової звітності на підприємствах приділяється значно більша увага, в порівнянні з фінансовою та статистичною звітністю. Аналіз складу і структури податкової звітності показує, що інформація щодо більшості загальнодержавних і місцевих податків та зборів дублюється, зокрема, спочатку подається у спеціальних додатках, а потім відображається у податкових деклараціях по ПДВ, податку на прибуток підприємства та інших. Крім того, значна кількість додатків, що подаються одночасно з податковими деклараціями, не містять суттєвого інформаційного навантаження, а використовуються лише як допоміжні таблиці. Для удосконалення складу та змісту форм податкової звітності запропоновано внести такі зміни: спростити форми податкової звітності шляхом виключення даних, які дублюються у інших формах звітності; скоротити до мінімуму (1—2) окремі додатки до податкових декларацій, оскільки вони не несуть суттєвої інформації при ухваленні економічних рішень у процесі контролю діяльності підприємства, нарахуванні та сплати податків і зборів.

3. Комп'ютерне забезпечення (автоматизація обліку) — використання раціональної та ефективної програми з бухгалтерського обліку, особливо по податковим платежам підприємства, складання звітності (наприклад ІС: «Підприємство 8.3»).

4. Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку і внутрішньогосподарського контролю. Аналіз системи організації обліку на підприємствах Причорноморського регіону України показує відсутність чіткого визначення посадових обов'язків економіко-облікового апарату по веденню фінансового і податкового обліку. Окремі науковці пропонують структурувати різні відділи бухгалтерської служби (розрахунковий, фінансових результатів, грошових коштів, необоротних активів та інші) відособлюючи бухгалтера з податкового обліку. На нашу думку, це здійснювати нерационально, так як практика ведення фінансового, управлінського і податкового обліку показує, що спеціаліст з обліку доходів по реалізації продукції, товарів, послуг або по обліку виробничих та інших витрат краще інших спеціалістів може в короткий термін і якісно визначити повний склад тієї чи іншої складової податку на прибуток. Тому розподіл обов'язків з обліку податкових платежів пропонуємо здійснити частково між працівниками бухгалтерської служби, що сприятиме складанню неупередженої і правдивої інформації про діяльність підприємства.

5. Моніторинг і діагностика ефективності діяльності підприємства [7; 8]. Нами пропонується впровадження збалансованої системи показників (ЗСП) при якісному застосуванні комплексу ключових показників ефективності і результативності, а також виробничих показників, що дає можливість реагувати на своєчасно виявлені негативні тенденції в діяльності підприємства. Алгоритм моніторингу впровадження збалансованої системи показників в стратегічному управлінні підприємства можна представити в чотирьох аспектах: 1) підготовчий; 2) систематизація інформації; 3) моніторинг; 4) оцінка

ефективності ЗСП. Доцільно в умовах впровадження збалансованої системи показників на промисловому підприємстві проводити аналіз економічного та фінансового стану підприємства щомісячно і щокварталу. Це сприятиме можливості відслідковувати та формувати прогноз щодо динаміки та тенденцій фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання, порівнювати їх з показниками на макроекономічному рівні по галузі і національній економіці.

Результати моніторингу впровадження збалансованої системи показників в діяльності підприємства сприяють: 1) формуванню необхідної інформаційної бази для вирішення практичних питань з позиції поліпшення фінансового стану підприємства; 2) проведенню контролю за процесом розробки і впровадження збалансованої системи показників, підвищення ступеня оперативності в оцінці економічних процесів; 3) розробці і реалізації стратегії розвитку, покращення якості стратегічного управління і планування на промислових підприємствах; 4) створенню необхідної основи для подальшого вдосконалення збалансованої системи показників стратегічного управління підприємства.

Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг визначають основні цілі, вимоги, процедури внутрішнього і зовнішнього контролю суб'єкту господарювання [9]. Нами проаналізовано діючі методи і прийоми аудиту та рекомендовані наступні етапи експрес-аудиту звітності (Рис.1):

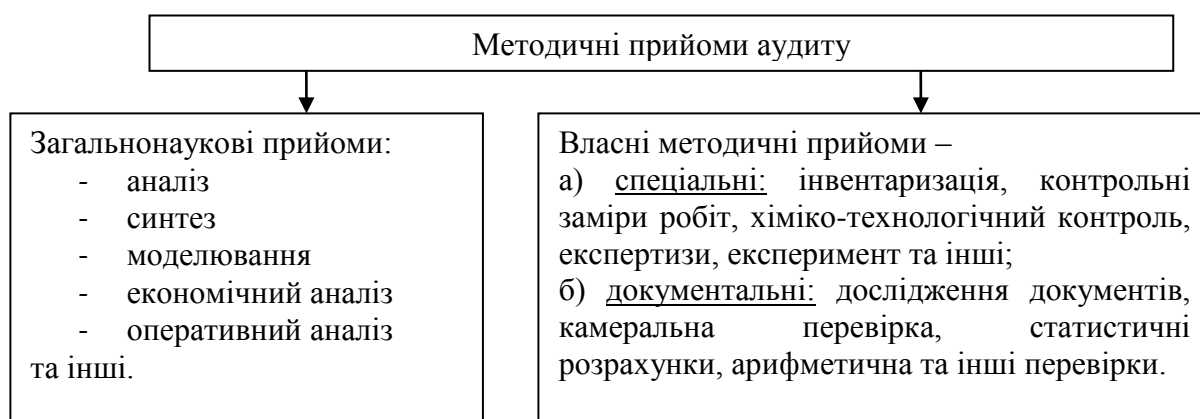

Рис 1. Схема методичних прийомів експрес-аудиту звітності

Джерело: Розробка авторів.

1) Використання сучасних методів і прийомів згідно організаційно-технологічних особливостей підприємства і об'єктів аудиту (матеріальних, фінансових, трудових ресурсів підприємства, умови їх збереження та інше).

2) Перевірка матеріалів інвентаризації активів, капіталу і зобов'язань згідно з НП(с)БО 1, Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань [10]. При цьому доцільно перевірити: первинну і зведену документацію по інвентаризації: описи, порівняльну відомість, акти, договори про матеріальну відповідальність та періодичність перевірки необоротних активів, грошових коштів, запасів, дебіторсько-кредиторської заборгованості; чи розглянуті і затверджені керівником підприємства в п'ятиденний строк протоколи інвентаризаційної комісії; чи правильно відображені та затверджені результати інвентаризації в бухгалтерському обліку — не пізніше грудня поточного року; відображення в Примітках до річної фінансової звітності інформації про результати інвентаризації.

3) Перевірка підготовчої роботи до складання фінансової звітності. На наш погляд, вона повинна містити: розрахунок собівартості продукції, робіт, послуг та списання калькуляційних різниць (економія, перевитрати) по каналах використання готової продукції (Дебет рахунків 90, 94, 23, 26); регулювання відхилень по результатам інвентаризації активів, капіталу та зобов'язань на рахунках бухгалтерського обліку; закриття рахунків 7 та 9 класів чинного робочого Плану рахунків бухгалтерського обліку на підприємстві; реформування статей балансу 31.12. __р. (закриття рахунку 79 на рахунок 44).

4) Перевірка правил складання фінансової звітності, звірка даних Головної книги з обліковими реєстрами синтетичного і аналітичного обліку, формальна та арифметична

перевірка окремих показників звітності зі статутними документами підприємства (наприклад, розмір статутного, неоплаченого капіталу, підсумки балансу, розрахунки даних ф. 2 р. 2, 3 та інші).

5) Аудит дебіторсько-кредиторської заборгованості підприємства, особливо нарахування і своєчасна сплата податків до бюджету. Нами розроблено та використовується на практиці аудиту визначення одних зі складних баз оподаткування податкових зобов'язань по ПДВ, яка повністю відрізняється від бази виникнення бухгалтерського і податкового доходу. Пропонується момент виникнення і розмір бази оподаткування по ПДВ розраховувати за формулою:

$$O_0 = \sum D_{об}, - \sum K_{с-до п/м} + \sum K_{с-до к/м} \quad (1)$$

де O_0 — об'єкт оподаткування з ПДВ; $\sum D_{об}$ — сума дебетового обороту по рахунку 36; $\sum K_{с-до п/м}$ — сума кредитового сальдо на початок місяця по рахунку 36; $\sum K_{с-до к/м}$ — сума кредитового сальдо на кінець місяця (рах.36).

Рахунки сьомого класу по реалізації продукції, товарів (робіт, послуг) кореспондують тільки з рахунком 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками». Потім визначаємо суму податкових зобов'язань по ПДВ (Пз):

$$P_3 = O_0 / 6 \quad (2)$$

Ця методика з обліку податкових платежів дасть змогу контролювати склад доходів, податкових зобов'язань з ПДВ, одночасно покращувати якість та інформаційне забезпечення показників, що відображаються у податковій звітності.

б) Контроль оцінки показників фінансової звітності згідно П(с)БО 7 «Основні засоби», П(с)БО 8 «Нематеріальні активи», П(с)БО 9 «Запаси», П(с)БО 10 «Дебіторська заборгованість», П(с)БО 11 «Зобов'язання». При перевірці доцільно приділяти реальної оцінки необоротним активам, запасам, заборгованості по заробітній платі, де найбільш часто трапляються помилки.

7) Камеральна перевірка відповідності показників всіх форм фінансової звітності, наприклад ф. 1 та ф. 2 в частині чистого прибутку (збитку), ф. 1 і ф. 3 — частині залишків грошових коштів, ф.1 і ф.4,5 — в частині залишків капіталу, необоротних активів, ф. 2 і ф. 5 — амортизації необоротних активів та інше. Тотожність показників звітності при перевірці їх відповідності та балансова рівність, в основному, свідчить про правильність складання звітності.

8) Аналіз фінансового стану підприємства. При оцінці фінансового стану підприємства доцільно проводити аналіз в динаміці економічних показників в порівнянні з оптимальними значеннями та даними в середньому інших підприємств району, регіону, передовими підприємствами даної спеціалізації.

Висновки. Для підвищення ефективності управління підприємством пропонується шляхи удосконалення повної і своєчасної облікової інформації про його діяльність та вирішенні таких питань:

— поєднання централізованого і децентралізованого підходів в організації облікового апарату;

— взаємозв'язок між фінансовим, управлінським і податковим видами обліку на основі принципів оперативності, наступності, інформаційності, багаторазового використання типових форм первинних і зведених документів для прийняття управлінських рішень, складанні звітності;

— делегування повноважень і відповідальності щодо організації обліку і контролю керівникам структурних підрозділів, головним спеціалістам;

— взаємозв'язок функцій обліку з центрами прийняття управлінських рішень, наприклад, планування, контролю, аналізу, проведення моніторингу і діагностики ефективності діяльності підприємства.

У сучасних умовах розвитку підприємств доцільне отримання повної обліково-контрольної інформації шляхом удосконалення розділів наказу про облікову політику (організація податкового обліку: введення спецрахунків, облікові реєстри, види оцінок; комп'ютерне забезпечення, проведення моніторингу і діагностики діяльності підприємства

та інше). При проведенні моніторингу і діагностики діяльності підприємства пропонується застосувати комплекс показників ефективності і результативності всіх стадій кругообігу засобів і джерел, шляхом безперервного спостереження, які своєчасно виявляють негативні тенденції в розвитку підприємства. У цих умовах актуальне значення має проведений незалежний аудиторський контроль для отримання достовірного інформаційного забезпечення зі складання звітності.

Література

1. Social and economic aspects of sustainable development of regions : monograph. — Opole : The Academy of Management and Administration in Opole, 2017. — 398 p.
2. Androsenko O. O. System approach to the use of computer information technologies in accounting / O. O. Androsenko // *International Scientific-Practical Conference Modern Transformation of Economics and Management in the Era of Globalization: Conference Proceedings*. — Klaipeda : Baltija Publishing, 2016. — S. 249—252.
3. Knyzhnyk L. Implementation of international standards for non-financial reporting by gri in Ukraine as a factor in the development of audit on the path to european progress / L. Knyzhnyk // *Evropský časopis ekonomiky a managementu*. — Praha : Berostav Družstvo, 2017. — S. 71—75.
4. Игонина С. А. Формирование отчетности кредитных учреждений в соответствии с Международными стандартами отчетности / С. А. Игонина, О. В. Гришина, В. А. Гриненко // *Альманах современной науки и образования*. — Тамбов : Грамота, 2017. — № 7. — С. 55—58.
5. Податковий кодекс України № 2755-VI : затверджено Верховною Радою України від 02.12.2010, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] // *Відомості Верховної Ради України*. — 2011. — № 13—14, 15—16, 17. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : затверджено наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92 // *Законодавство України*. — 2000.
7. Гнатенко Є. П. Методичні підходи до проведення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства / Є. П. Гнатенко, Н. О. Венгер // *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Економічні науки* / за ред. І. Т. Кіщака. - Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2016. - № 1 (6). - Червень. - С. 42-46.
8. Uzhva A. M. Methodological instruments of strategic planning of regional agricultural business / A. M. Uzhva // *Modern science*. — Praha, Czech Republic, 2016. — № 4. — P. 31—37.
9. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. — Ч. 1, 2 / Переклад з англ.: Ольховикова О. Л., Селезньов О. В. — Київ : МФБ і АПУ, 2015. — 1016 с.
10. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : наказ МФУ від 02.09.2014 № 879 [Електронний ресурс] // *Законодавство України*. — 2014. — Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14.

Стаття рекомендована до друку 16.09.2019

© Бурова Т. А., Ужва А. М.
Гнатенко Є. П., Соболева І. В.

References

1. Social and economic aspects of sustainable development of regions. (2017). Opole: The Academy of Management and Administration in Opole [in English].
2. Androsenko, O. O. (2016). System approach to the use of computer information technologies in accounting. *International Scientific-Practical Conference Modern Transformation of Economics and Management in the Era of Globalization: Conference Proceedings* [in English].
3. Knyzhnyk, L. (2017). Implementation of international standards for non-financial reporting by gri in Ukraine as a factor in the development of audit on the path to european progress *Evropský časopis ekonomiky a managementu*. Praha: Berostav Družstvo [in English].
4. Igonina, S. A., Grishina, O. V., & Grinenko, V. A. (2017). Formirovanie otchetnosti kreditnykh uchrezhdenij v sootvetstvii s Mezhdunarodnymi standartami otchetnosti [Reporting of credit institutions in accordance with International Reporting Standards]. *Al'manah sovremennoj nauki i obrazovaniya — Almanac of modern science and education*, 7, 55—58. Tambov: Gramota [in Russian].
5. Verkhovna Rada Ukrainy. (2011). Podatkovi kodeksi Ukrainy № 2755-VI: zatverdzheno 02.12.2010, zi zminamy ta dopovnenniamy [Tax Code of Ukraine No. 2755-VI: approved 02.12.2010, as amended]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy — Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 13—14, 15—16, 17. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> [in Ukrainian].
6. Ministerstvo finansiv Ukrainy. (2000). Polozhennia (standart) bukhgalterskoho obliku 7 «Osnovni zasoby»: zatverdzheno nakazom vid 27.04.2000 № 92 [Accounting Standard (Standard) 7 «Fixed Assets»: Order № 92 of April 27, 2000]. *Zakonodavstvo Ukrainy — Ukrainian Legislation*. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00> [in Ukrainian].
7. Hnatenko, Ye. P., & Venher, N. O. (2016). Metodichni pidkhody do provedennia analizu finansovykh rezultativ diialnosti pidpriemstva [Methodical approaches to the analysis of financial results of the activity of the enterprise]. *Naukovyi visnyk Mykolaivskoho natsionalnoho universytetu imeni V. O. Sukhomlynskoho. Ekonomichni nauky — Scientific Bulletin of the Mykolayiv National University named after V. A. Sukhomlinsky. Economic Sciences*, 1. I. T. Kishchak (Ed.). Mykolaiv [in Ukrainian].
8. Uzhva, A. M. (2016). Methodological instruments of strategic planning of regional agricultural business. *Modern science*, 4, 31—37. Praha, Czech Republic [in English].
9. Mizhnarodni standarty kontroliu yakosti, audytu, ohliadu, inshoho nadannia vpevnenosti ta sputnykh posluh. [International standards for quality control, audit, review, other assurance and related services]. (O. L. Olkhovikova, O. V. Seleznyov, Trans.). (2015). Kyiv: MFB i APU, Retrieved from <https://www.apu.com.ua> [in Ukrainian].
10. Ministerstvo finansiv Ukrainy. (2014). Polozhennia pro inventaryzatsiu aktyviv ta zoboviazan: nakaz vid 02.09.2014 № 879 [Assets and Liabilities Inventory Regulations: Order № 879 of 02.09.2014]. *Zakonodavstvo Ukrainy — Ukrainian Legislation*. Retrieved from <https://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14> [in Ukrainian].

The article is recommended for printing 16.09.2019

© Бурова Т. А., Ужва А. М.
Гнатенко Є. П., Соболева І. В.